

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
"09" 09. 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050809-Turizm bələdçiliyi

Fakultə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Azərbaycan dili və ədəbiyyatı

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Ədəbiyyat və milli-mədəni kimlik. Fənn proqramı: "Ədəbiyyat və milli-mədəni kimlik" fənn proqramı "Azərbaycan dili və ədəbiyyatı" kafedrasının 12.02.2024-cü il tarixli (protokol № 6) iclasında təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-07

Tədris ili: II (2025-2026) Semestr: I

Tədris yükü: Auditoriya saati: 14 saat (10 saat mühazirə, 4 saat seminar)

Tədrisalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Auditoriya №

Saat:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,dərəcəsi: Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dos.Mehman Qaraxan oğlu Əliyev

Məsləhət saati:

E-mail ünvanı: mehman.aliyev57@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küçəsi - 40 , 2 saylı tədris korpusu.

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı "Şərq-Qərb", Bakı-2009
2. İsa Həbibbəyli. Azərbaycan ədəbiyyatı dövrləşmə konsepsiyası və inkişaf mərhələləri Bakı – 2019
3. Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı. II cildə Bakı – 2016
4. Tərhan Novruzov "Müstəqillik dövründə Azərbaycan ədəbiyyatına dövlət qayğısı", "Elm və təhsil", Bakı – 2015
5. Salamoğlu Təyyar. Azərbaycan ədəbiyyatının müasir problemləri. Bakı – 2014

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Tələbələrə Azərbaycan ədəbiyyatı haqqında geniş məlumat veriləcək. Ədəbiyyat milli mənəvi dəyərlərin tərkib hissəsi olduğu üçün xalqımızın adət-ənənələrini və həyata baxışlarını ifadə edən əsərlərlə tanış olacaq, orada milli çalarlarla əhatə olunan məfkurəni mənimsəyəcək.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 ballı tələbə semestr ərzində , 50

balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çoxyaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 vəondanaşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: 10 saat mühazirə, 4 saat seminar. Cəmi 14 saat

№	Keçirilən mühazirə məşğələlərinin məzmunu	Saat	Tarix
	I kollokvium mövzuları		
1.	1-ci mövzu: Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir? Plan: 1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir? 2. Milli kimlik və qloballaşma 3. Milli kimlik və multikulturalizm 4. Cəlil Məmmədquluzadənin Vətən, Millət, Dil triadası 5. "Heydər babaya salam" poemasında milli kimlik Mənbə: 1, 2, 4	2	
2.	2-ci mövzu: Ümummilli Lider Heydər Əliyev və milli-mədəni kimlik Plan: 1. Müstəqilliyimizin memarı 2. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri. Azərbaycançılıq fəlsəfəsi 3. Ümummilli Liderin xilaskarlıq missiyası	2	

	4. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır". [Heydər Əliyev] Mənbə: 1, 2, 3, 4, 5		
3.	3-cü mövzu: Milli özünüdərk Plan: 1. Milli şüurun inkişaf yolu Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi yaradıcılığında türkçülük, Vətən, millət mövzusu 2. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu. Cümhuriyyətçilər. Əhməd Cavad və Almas İldırımın həyat və yaradıcılığı 3. Müstəqilliyə gedən yol. Xəlil Rza Ulutürk, Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və yaradıcılığı 4. Şəhriyarın həyat və yaradıcılığı 5. Məhməd Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
4.	4-cü mövzu: Şifahi xalq ədəbiyyatımızda milli-mədəni kimlik Plan: 1. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik 2. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təəcəssümü 3. "Dədə Qorqud" eposunda multikultural dəyərlər Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
5.	5-cü mövzu: Milli-mənəvi dəyərlər sistemində Qarabağ, Dəmir yumruq birlik rəmzi kimi Plan: Qarabağ mövzusu ədəbiyyatda Poeziyada 44 günlük Vətən müharibəsinin inikası Şuşa qəhrəmanlıq, hüner və qeyrət simvoludur. Milli birliyimizi tərənnüm edən şairlər. Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
№	Keçirilən seminar məşğələlərinin məzmunu	Saat	Tarix
1.	1-ci mövzu: Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir?, 2-ci mövzu: Ümummilli Lider Heydər Əliyev və milli-mədəni kimlik	2	
2.	3-cü mövzu: Milli özünüdərk, 4-cü mövzu: Şifahi xalq ədəbiyyatımızda milli-mədəni kimlik 5-cü mövzu: Milli-mənəvi dəyərlər sistemində Qarabağ, Dəmir yumruq birlik rəmzi kimi	2	

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:

- Həyat hadisələrinin bədii əsərdə əks olunma prinsiplərini bilməlidir
- Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatından biliklərə yiyələnmişdirlər

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Tələbələr fənni tədris etdikdən sonra Milli kimliyimizi ifadə edən əsərlər və onların müəllifləri ilə tanış olacaq.

Azərbaycançılıq və türkçülük ideyalarının mahiyyətini səciyyəsinə mənimsəyəcək.

Ədəbiyyatın tarixi inkişaf mərhələləri ilə tanış olacaq.

Ədəbiyyatda müstəqillik və liderlik probleminin yaşadan yazarların həyat və yaradıcılığı ilə tanış olacaq.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları

1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir
2. Milli kimlik və qloballaşma
3. Milli kimlik və multikulturalizm
4. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri
5. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu
6. XX əsrin əvvəllərində türkçülük; Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi

7. "Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır". [Heydər Əliyev]
8. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik
9. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təəcəssümü
10. Məhmət Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı

XV. İmtahan sualları:

1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir?
2. Milli kimlik və qloballaşma
3. Milli kimlik və multikulturalizm
4. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri
5. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu
6. Cəlil Məmmədquluzadənin Vətən, Millət, Dil triadası
7. Cümhuriyyətçilərin milli-mədəni kimliyimizin tanıtılmasında rolu
8. XX əsrin əvvəllərində türkçülük
9. Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi yaradıcılığında türkçülük, Vətən, millət mövzusu
10. Əli bəy Hüseynzadənin həyatı, ədəbi və elmi irsi. "Həli-vətən" şeiri
11. "Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır". [Heydər Əliyev]
12. Müstəqilliyə gedən yol
13. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik
14. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təəcəssümü
15. Əhməd Cavad və Almas İldırımın həyat və yaradıcılığı
16. Xəlil Rza Ulutürk, Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və yaradıcılığı
17. Məmməd Arazın həyat və yaradıcılığı
18. Poeziyada 44 günlük Vətən müharibəsinin inikası
19. Şuşa qəhrəmanlığı, hünər və qeyrət simvoludur.
20. Milli birliyimizi tərənnüm edən şairlər; Məmməd Araz, Nəriman Həsənzadə, Balaş Azəroğlu
21. Şəhriyarın həyat və yaradıcılığı
22. Dədə Qorqud" eposunda multikultural dəyərlər
23. "Heydərbabaya salam" poemasında milli kimlik
24. Məhmət Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı
25. Milli özünüdərk

"Ədəbiyyat milli-mədəni kimlik" fənninin sillabusu 050809-Turizm bələdçiliyi ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. "Azərbaycan dili və ədəbiyyat" kafedrasının 09 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol № 01).

Fənn müəllimi:

dos. M.Q.Əliyev

Kafedara müdiri:

dos. Q.I.Rıfullayev

Təsis olunan
no dos. E.S. Mirzəyev